

ที่ สก ๐๐๒๓.๑/ว ๕๐๘

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ ทุกอำเภอ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระแก้ว และเทศบาลเมือง ทุกแห่ง

พร้อมนี้ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดสระแก้วขอส่งสำเนาหนังสือ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๐๑.๓/ว ๔๕ ลงวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๔ เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาเพื่อทราบและพิจารณา ดำเนินการต่อไป สำหรับท้องถิ่นอำเภอขอให้แจ้งเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลทราบ และพิจารณาดำเนินการต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

ที่ สก ๐๐๒๓.๗/ว ๗๕๘ สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
อำเภอเมืองสระแก้ว สก ๒๕๖๐๐
วันที่ ๑๘ ก.ค. ๒๕๖๔

๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๔

เรียน นายเทศมนตรี อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว

- เพื่อทราบ
- เพื่อทราบและดำเนินการ
- เพื่อพิจารณาและดำเนินการ
- เพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

(Handwritten signature)

(นายนิรุช ชัยธงรัตน์)
ท้องถิ่นอำเภอเมืองสระแก้ว

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
ฝ่ายบริหารทั่วไป
โทร ๐-๓๗๔๒-๕๑๑๘
โทรสาร ๐-๓๗๔๒-๕๑๑๙

ที่ มท ๐๘๐๑.๓/ว๕๕

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ รวม ๕ บทความ เพื่อเผยแพร่ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๐๘/๒๖๑๑ ลงวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ที่แนบมาพร้อมนี้

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงขอความร่วมมือให้สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดเผยแพร่บทความให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับทราบ เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไป

เรื่อง อีบุ๊กความรู้เกี่ยวกับ

ส.อ. ไร้สื่อทำของ ๐๐๑ ๕๖๕๒๖๖๖

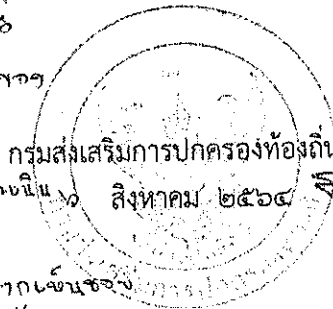
ความรู้เกี่ยวกับ อีบุ๊กความรู้เกี่ยวกับ

เอกสาร อ.ศ. ๒๕๖๒

แผนการของ ส.อ. ๐๐๑ ๕๖๕๒๖๖๖

การต่อไป

จึงขอความร่วมมือให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับทราบ
โปรดส่งเอกสารนี้ไปยังสื่อที่ ส.อ. ๐๐๑ ๕๖๕๒๖๖๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิงหาคม ๒๕๖๔

เสนา ใจดี

สำนักงานเลขานุการกรม

กลุ่มงานประชาสัมพันธ์

โทร. ๐ ๒๒๕๑ ๙๐๑๖

โทรสาร ๐ ๒๒๕๑ ๙๐๑๙

ลงนามแล้ว

(นายประเสริฐ สุภัคพงษ์กุล)

ท้องถิ่นจังหวัดสระแก้ว

พ.ศ.

๑๗ ส.ค. ๒๕๖๔

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
 35270
 ๑๖ - ๑ ส.ค. 2564

ที่ นร ๐๑๐๘/๒๖๖๑

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
 ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. บทความเรื่อง เสียภาษีเท่าไร
  ๒. บทความเรื่อง ค่าปรับไปไหน
  ๓. บทความเรื่อง ทำไมสิ่งไม่พึง
  ๔. บทความเรื่อง บัตรผีหรือเปล่า
  ๕. บทความเรื่อง เอกสารลับ เปิดได้มั้ย

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
 1638
 ๑๖ - ๑ ส.ค. ๒๕๖๔

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำความสรุปประเด็นคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร และประเด็นข้อหารือ เพื่อเป็นเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ รายละเอียดตาม คิว อาร์ โค้ด สิ่งที่ส่งมาด้วย

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารเผยแพร่ดังกล่าวข้างต้น จะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการกำกับดูแลของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ต่อไป ในกรณีนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน เผยแพร่บทความดังกล่าว ผ่านทางสื่อต่าง ๆ ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และส่งต่อไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

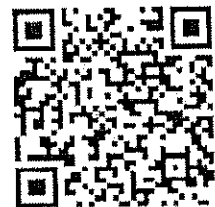
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวทริศญา บุญจรรย์)

ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
 ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
 394
 ๑๖ - ๑ ส.ค. ๒๕๖๔

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๘๘

เสียภาษีเท่าไร

ช่วงนี้มีข่าวเกี่ยวกับการเสียภาษีอะไรต่าง ๆ มากมาย เลยขอนำแนวคำวินิจฉัยเกี่ยวกับการขอข้อมูลข่าวสาร การเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของบุคคลอื่นมาเป็นแนวทางในการพิจารณาของหน่วยงานของรัฐครับ

นาย ก อยากรู้ว่านาย ข ซึ่งเป็นข้าราชการระดับสูง เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาปีละเท่าไร จึงมีหนังสือถึง หน่วยงาน A ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด. ๙๐ และ ภ.ง.ด. ๙๑) ปี ๒๕๖๓ ของ นาย ข เพื่อนำไปเปรียบเทียบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินว่าตรงกันหรือไม่ หน่วยงาน A แจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารตามคำขอ โดยให้เหตุผลว่า เนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล มีกฎหมายคุ้มครองจะนำออกเปิดเผยแก่ บุคคลหรือหน่วยงานอื่นมิได้ ตามมาตรา ๑๐ แห่งประมวลรัษฎากร มาตรา ๑๕ (๕) (๖) และมาตรา ๒๔ แห่ง พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เว้นแต่เจ้าของข้อมูลให้ความยินยอมเป็นหนังสือ นาย ก จึง อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์คือ แบบแสดง รายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด. ๙๐ และ ภ.ง.ด. ๙๑) ปี ๒๕๖๓ ของนาย ข เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายได้ ของบุคคล การหักค่าลดหย่อนภาษี เลขประจำตัวผู้เสียภาษี รวมถึงเลขหมาย รหัสหรือสิ่งบอกลักษณะอื่นที่ทำให้รู้ตัวผู้นั้น และเป็นข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคลอื่นเกี่ยวกับฐานะการเงินของผู้ยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษี ถือเป็น ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และตามมาตรา ๒๔ หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนโดยปราศจากความยินยอม เป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ก่อนหรือในขณะนั้นมิได้ ประกอบกับผู้อุทธรณ์ไม่ได้แสดงเหตุผลว่า การได้ข้อมูล ข่าวสารดังกล่าวจำเป็นต่อการคุ้มครองสิทธิของผู้อุทธรณ์อย่างไร การเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่ สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การที่หน่วยงาน A ปฏิเสธ การเปิดเผย จึงชอบแล้ว วินิจฉัยให้ ยกอุทธรณ์

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงาน คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th (ที่ สค ๑๒๓/๒๕๖๔) นายวรรณพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

ค่าปรับไปไหน

วันนี้มาพูดถึงค่าปรับเกี่ยวกับเครื่องตีเมล็ดถั่วลิสงกันครับ เปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิดแล้ว ค่าปรับเอาไปไหน แบ่งให้ใครบ้าง อยากรู้จัง

นาย ก เป็นผู้สื่อข่าวของสำนักข่าวแห่งหนึ่ง มีข้อสงสัยว่า ในช่วงหลายปีหลังการบังคับใช้พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีเมล็ดถั่วลิสง พ.ศ. ๒๕๕๑ มีการจับและเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับการโฆษณาเครื่องตีเมล็ดถั่วลิสงมากมาย จึงอยากรู้ว่าเงินค่าปรับมีการแบ่งส่วนอย่างไร แบ่งเป็นสินบนนำจับ เงินรางวัลผู้แจ้งเบาะแสและเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือไม่ อย่างไร จึงมีหนังสือถึงหน่วยงาน A ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับค่าปรับที่หน่วยงานได้รับจากผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีเมล็ดถั่วลิสง พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ - ๒๕๖๓ ทั้งหมด แยกเป็นค่าปรับ เงินสินบนให้กับผู้แจ้งเบาะแส เงินรางวัลให้กับเจ้าหน้าที่รัฐ หน่วยงาน A แจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ โดยให้เหตุผลว่า นาย ก ไม่ได้ระบุวัตถุประสงค์ของการขอข้อมูลข่าวสารว่าจะนำไปดำเนินการในเรื่องใด นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์คือ ยอดรวมเงินค่าปรับทั้งหมด ยอดรวมเงินสินบนให้กับผู้แจ้งเบาะแส ยอดรวมเงินรางวัลให้กับเจ้าหน้าที่รัฐ แยกเป็นรายปี ตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ - ๒๕๖๓ เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีเมล็ดถั่วลิสง พ.ศ. ๒๕๕๑ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การเปิดเผยจะเป็นการตรวจสอบถึงความถูกต้องโปร่งใสในการดำเนินการเกี่ยวกับค่าปรับ จึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ โดยให้ปกปิดหรือตัดทอนข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือข้อมูลในขอบเขตส่วนบุคคล ซึ่งจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เรื่องนี้ นอกจากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นแล้ว มาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ไม่ได้ระบุให้ผู้ขอข้อมูลข่าวสารต้องระบุเหตุผลในการขอ หน่วยงานของรัฐจึงยกเอาเหตุที่ผู้ขอข้อมูลข่าวสารไม่ระบุเหตุผลในการขอมาเป็นเหตุในการปฏิเสธการเปิดเผยมิได้ มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th
(ที่ สค ๑๔๑/๒๕๖๔) นายวรรณพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

ทำไมสั่งไม่ฟ้อง

เรื่องนี้พนักงานอัยการสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดี ผู้เสียหายก็ต้องมีข้อสงสัยว่า เหตุผลในการสั่งไม่ฟ้องเป็นอย่างไร มาดูว่า จะขอทราบเหตุผลในการสั่งคดีของพนักงานอัยการได้หรือไม่

นาย ก แจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับนางสาว ข จำนวน ๒ คดี ในข้อหากระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้อื่นเดือดร้อนรำคาญในที่สาธารณะ เป็นคดีอาญาที่ ๑๒๑/๒๕๖๓ และในข้อหาหมิ่นประมาท เป็นคดีอาญาที่ ๑๔๕/๒๕๖๓ ต่อมาพนักงานอัยการจังหวัดมีความเห็นและคำสั่งไม่ฟ้องคดีทั้ง ๒ คดีดังกล่าว นาย ก จึงมีหนังสือถึงสำนักงานอัยการจังหวัด ขอข้อมูลข่าวสารจำนวน ๒ รายการ คือ ๑) ส่วนการสอบสวนคดีอาญาที่ ๑๒๑/๒๕๖๓ และคดีอาญาที่ ๑๔๕/๒๕๖๓ ๒) ความเห็นและคำสั่งของพนักงานอัยการจังหวัดที่มีคำสั่งไม่ฟ้องคดีดังกล่าว สำนักงานอัยการจังหวัดอนุญาตให้คัดถ่ายสรุปความเห็นและคำสั่งของพนักงานอัยการ แต่ปฏิเสธการเปิดเผยความเห็นของพนักงานอัยการ โดยให้เหตุผลว่า เป็นข้อมูลข่าวสารที่เป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด ตามมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ ส่วนการสอบสวนคดีอาญาที่ ๑๒๑/๒๕๖๓ และคดีอาญาที่ ๑๔๕/๒๕๖๓ เมื่อปรากฏว่าพนักงานอัยการจังหวัดมีความเห็นและคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีแล้ว การเปิดเผยสำนวนคดีดังกล่าวจึงไม่ทำให้การพิจารณาสั่งคดีตามกฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับผู้อุทธรณ์เป็นผู้แจ้งความร้องทุกข์ในฐานะผู้เสียหายโดยตรง จึงสมควรได้รับทราบข้อมูลข้อเท็จจริงเพื่อใช้ในการปกป้องสิทธิและตรวจสอบว่าการพิจารณาความเห็นสั่งคดีเป็นไปโดยถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่ จึงเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการนี้ให้ผู้อุทธรณ์โดยปกปิดข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลและข้อมูลในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคลที่ปรากฏในสำนวน สำหรับข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ ความเห็นของพนักงานอัยการจังหวัด ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวมิใช่ลักษณะเป็นความเห็นหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แต่เป็นการพิจารณาสั่งคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและพระราชบัญญัติองค์การอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ เมื่อการพิจารณาสั่งคดีเสร็จสิ้นแล้ว อธิบดีอัยการภาคมีความเห็นเช่นเดียวกัน และผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยแล้ว มีผลให้การพิจารณาสั่งคดีของพนักงานอัยการเสร็จสิ้นตามกระบวนการและขั้นตอนของกฎหมายแล้ว จึงไม่เป็นอุปสรรคต่อการพิจารณาสั่งคดีของพนักงานอัยการ อันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ทวีปไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th (ที่ สค ๑๒๑/๒๕๖๔) นายวรรณพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

"ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต"

บัตรมีหรือเปล่า

ช่วงปีที่ผ่านมา มีการเลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ มีการร้องเรียนเกี่ยวกับการเลือกตั้งกันมากมาย รวมถึงเรื่องการนับคะแนนว่ามีบัตรมีแทรกเข้ามาด้วยหรือไม่ จะตรวจสอบได้แค่ไหน มาดูกันครับ

นาย ก เป็นผู้สมัครนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการนับคะแนน จึงมีหนังสือถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งนายกและสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด จำนวน ๕ รายการ คือ ๑) เอกสารนำส่งหีบบัตรและบัตรเลือกตั้งจากทุกหน่วยเลือกตั้งถึงที่ว่าการอำเภอ ๒) เอกสารนำส่งบัตรเลือกตั้งจากที่ว่าการอำเภอถึง กกต.อบจ. ๓) เอกสารรับรองผลการนับคะแนน ๔) ภาพแบบขีดคะแนนเลือกตั้งทุกหน่วยเลือกตั้ง ๕) แบบฟอร์มลงลายมือชื่อของผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง หน่วยงานเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ - ๓ แต่ปฏิเสธการเปิดเผยรายการที่ ๔ และ ๕ โดยให้เหตุผลว่า บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งชุดที่ใช้หมายเหตุลงคะแนนเลือกตั้งและแบบขีดคะแนนเลือกตั้ง เป็นเอกสารห้ามเปิดเผย ตามหนังสือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ลต ๐๓๐๑/ว ๔๒๒ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๑ นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์มี ๒ รายการคือ รายการที่ ๑ บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งชุดที่ใช้หมายเหตุลงคะแนนเลือกตั้ง เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้ง ซึ่งหากเปิดเผยจะเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเปิดเผยให้ผู้อุทธรณ์ทราบได้ โดยให้เข้าตรวจดู แต่ไม่ให้สำเนา และไม่ให้นำเครื่องมือสื่อสาร เครื่องบันทึกภาพและเสียงเข้าไปในการตรวจดู และให้ปกปิดข้อมูลในช่องที่เป็นเลขบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สำหรับข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ แบบขีดคะแนนเลือกตั้ง เป็นข้อมูลข่าวสารซึ่งมีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย ตามมาตรา ๑๕ (๖) ประกอบกับการให้ผู้อุทธรณ์เข้าตรวจดูข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ ก็เพียงพอต่อการตรวจสอบความโปร่งใสในการจัดการเลือกตั้งแล้ว จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒

มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th (ที่ สค ๓๓๔/๒๕๖๔) นายวรรณพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

เอกสารลับ เปิดได้มัย

หน่วยงานของรัฐยังมีความสับสนว่า กรณีที่มีผู้มาขอข้อมูลข่าวสารที่กำหนดชั้นความลับไว้ จะปฏิเสธการเปิดเผยตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารอย่างไร จึงจะถูกต้อง และเปิดเผยได้หรือไม่ มาดูเรื่องนี้ครับ

นาย ก เป็นสมาชิกสภาเทศบาลตำบล A มีหนังสือถึงสำนักงานเทศบาลตำบล A ขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานผลการตรวจสอบของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ปี ๒๕๕๙ - ๒๕๖๓ ที่ตรวจสอบงบการเงินของเทศบาลตำบล A สำนักงานเทศบาลตำบล A แจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ โดยให้เหตุผลว่า เนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารลับที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจังหวัดได้กำหนดชั้นความลับไว้ จึงไม่สามารถเปิดเผยได้ นาย ก จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ วินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์คือ รายงานการตรวจสอบงบการเงินของสำนักงานเทศบาลตำบล A ซึ่งตรวจสอบโดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจังหวัด และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เมื่อการตรวจสอบได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยย่อมไม่เป็นอุปสรรคต่อการตรวจสอบอันจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แม้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะกำหนดชั้นความลับไว้ตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ก็ไม่ตัดอำนาจคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารฯ ในการพิจารณาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้ ตามข้อ ๒๔ ของระเบียบดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ เว้นแต่รายละเอียดลูกหนี้ภาษีบางห้องที่ให้ปกปิดหรือตัดทอนข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลและข้อมูลในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล ซึ่งจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

โดยสรุปคือ ข้อมูลข่าวสารที่กำหนดชั้นความลับตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ คือ ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ ที่หน่วยงานไม่ประสงค์จะเปิดเผย ดังนั้น เมื่อมีผู้ขอข้อมูลข่าวสารนั้น หน่วยงานก็ต้องปฏิเสธการเปิดเผยโดยใช้เหตุตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ ที่ใช้ในการกำหนดชั้นความลับ หากหน่วยงานเห็นสมควรเปิดเผยหรือคณะกรรมการฯ มีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่กำหนดชั้นความลับ หน่วยงานก็ต้องยกเลิกชั้นความลับเสียก่อนแล้วจึงเปิดเผยได้ มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๗ www.oic.go.th
(ที่ สค ๑๓๘/๒๕๖๔) นายวรรณพงศ์ คำดี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”